

# „Az Úr szemei” – a Biblia világképe



## SZOMBAT DÉLUTÁN

**E HETI TANULMÁNYUNK:** Jób 12:7-10; Példabeszédek 15:3;  
Márk 12:29-31; János 1:1-14; Efezus 6:12; Jelenések 20:5-6

**„Mindenütt ott van az ÚR szeme, és figyel a jókat és gonoszokat” (Péld 15:3, ÚRK).**

Czeslaw Milosz lengyel költő egyik verse elején képzeletbeli állatokról ír: beszélő nyulakról, beszélő mókusokról és hasonlókról. „Annyi közülük van az igazi állatokhoz – írta –, mint a világról alkotott elképzeléseinknek a világ valóságához.” Majd a verset így fejezi be: „Gondolj erre és reszless!”

A „reszless” szó talán elég erősnek tűnik, mégis helyes, hiszen alapvetően téves lehet jó része mindannak, amit az emberek a világról gondolnak. Csaknem kétezer évig például a legokosabbak és legműveltebbek közül sokan úgy képzelték, hogy a föld mozdíthatatlanul áll a világegyetem közepontjában. Ma pedig a legokosabb és legtanultabb emberek közül sokan azt hiszik, hogy az ember az élet eredetileg egyszerű formáiból fejlődött ki.

Emberként sosem figyeljük a világot semleges alapállásból. Mindig és kizárólag olyan szűrőkön át látjuk, amelyek befolyásolják, hogyan magyarázunk és értjük azt, ami körülvesz minket. Ezt a szűrőt nevezik világgépnek. Különösen fontos, hogy fiataljainkkal meg az idősebb gyülekezeti tagokkal is megismertessük a bibliai világgépet!

## AZ ÚR SZEMEI

Egy oxfordi professzor azzal a teóriával állt elő, hogy sem mi, sem a világ, sem semmi, ami körülvesz bennünket nem valóságos, mert egy szuper számítógépekkel rendelkező földönkívüli faj digitális kreációi vagyunk.

Különös elképzelés, ami felvet egy lényeges kérdést: Mi a valóság?

Alapvetően két válasz lehetséges, amelyek közül azonban csak az egyik ésszerű. Az első, hogy az univerzum – és mindaz, ami benne van, beleértve minket is – csak *van*. Nem teremtette, nem formálta meg semmi. Egyszerűen létezik, ez a pusztán tény. Nincs Isten, nincsenek istenek, nem létezik semmi természetfeletti. A valóság tisztán anyagi, természetes. Ahogy valaki kétezeröttszáz éve mondta (nem új gondolat): „csak atomok és tér”. A másik nézet, hogy egy (vagy több) isteni lény teremtette meg a világmindenséget. Ez valóban logikusabbnak, racionálisabbnak, értelmesebb gondolatnak tűnik annál, hogy az univerzum egyszerűen *van*, létezésének bármiféle magyarázata nélkül. Ennek az álláspontnak része a természet világa, az „atomok és tér” világa, de nem korlátozódik csupán arra. Jóval szélesebb, mélyebb és sokkal többértékes valóságra mutat, mint az ateista-materialista nézet, amit ma oly gyakran hallani.

**Mit találunk a következő igékben a mai tanulmányban felvetett kérdésekkel kapcsolatban? Lásd Zsolt 53:2; Péld 15:3; Ézs 45:21; Lk 1:26-35; Jn 3:16!**

A keresztény oktatásban nemcsak Isten létének, hanem annak is központi a szerepe, hogy milyen Ő valójában: személyes Isten, aki szeret bennünket és kapcsolatot tart velünk. A csodák Istene Ő, aki felhasználja ugyan a természeti törvényeket, de azok nem korlátozzák tetteit, amikor úgy akarja, átlépheti azokat (mint szűz Mária esetében, Jézus fogantatásakor). Ennek a nézetnek a tanítása különösen szükséges a mi korunkban, mert a tudományos világ nagy része nyíltan, szabadkozás nélkül (de helytelenül) tanítja az ateista és naturalista világnézetet, állítva, hogy a tudomány ezt támasztja alá.

**Gondoljunk bele, hogy mennyire korlátozott és szűk az ateista világkép a Biblia világképével szemben, amely magában foglalja – amint az előbbiekben is megállapítottuk – a természet világát, de nem korlátozódik pusztán arra! Végeredményben miért sokkal logikusabb és értelmesebb a Biblia világképe, a teisztikus világnézet, mint az ateista elgondolás?**

## LEIBNIZ KÉRDÉSE

Évekkel ezelőtt a német gondolkodó és író, Gottfried Wilhelm Leibniz feltette a valószínűleg legalapvetőbb kérdést: „Miért van valami ahelyett, hogy semmi nem volna?”

**Milyen választ adnak a következő igék Leibnitz kérdésére? 1Móz 1:1; 2Móz 20:8-11; Jób 12:7-10; Jn 1:1-4; Jel 14:6-7**

---

Figyelemre méltó, hogy Isten létezését a Biblia egyszerűen alaptételként fogadja el. 1Móz 1:1 nem az ezt alátámasztó logikai érvek gyűjteményével indít (bár sok van belőlük), hanem egyszerűen kijelenti a létezését (lásd még 2Móz 3:13-14). Ebből a kiindulópontból, hogy Isten a Teremtő, bontakozik ki a Biblia lapjain minden igazság.

A keresztyén tanítás szempontjából szintén alapvető a teremtés tana. A hatnapos teremtés hitelvén nyugszik mindaz, amit keresztyénként hiszünk. A Biblia nem az engesztelésről, vagy a törvényről, vagy a keresztről, vagy a feltámadásról, vagy a második adventről szóló kijelentéssel kezdődik. Nem, hanem azzal az állítással, hogy Isten a Teremtő, hiszen minden további tanítás értelmetlen volna, ha nem Isten lenne a Teremtő.

Éppen ezért a bibliai világnézetnek hangsúlyoznia kell a teremtés tanának fontosságát. Ez a kiemelés azért is igen fontos, mivel a tudomány nevében teljeskörű támadás alá került ez a tantétel. Emberek millióinak a Bibliába vett hitét rombolta le az evolúciós elmélet, ami szerint az élet évmilliárdok alatt, lassan, lépésenként fejlődött ki, pusztán véletlen folytán. Általánosságban véve nehéz elképzelni a Bibliával és a keresztyén hittel ellentétesebb tanítást, mint az evolúció. Éppen ezért az ateista evolúciós elméletnél még rosszabb az az elgondolás, hogy az evolúció valahogy összhangba hozható a teremtés bibliai tanával. Nem lehet a kettőt összefésülni, legalábbis a Biblia és az egész keresztyén hit megcsúfolása nélkül nem.

**Isten arra kér, hogy az életünk egyhetedében, hetente emlékezzünk a hatnapos teremtésre. Nincs hasonló kívánalma egyetlen más tanítással kapcsolatban sem. Mennyire alapvető és fontos ez a tan a keresztyén világnézet szempontjából? Mit fejez ki ez a tény is ezzel kapcsolatban?**

## A BIBLIA VILÁGKÉPE

Amint a bevezetésben is megállapítottuk, egyikünk sem figyeli a világot semleges nézőpontból. Például ha egy ateista felnéz a szivárványra az égen, csak egy természeti jelenséget lát benne, nem tulajdonít más jelentőséget neki. Viszont aki a Biblia világképe alapján tekint a szivárványra, az nemcsak a természeti jelenséget látja, a víz és a fény együtthatását, hanem azt is, hogy ezzel Isten megerősíti az ígérését, miszerint nem pusztítja el újból a földet vízzel (1Móz 9:13-16). „Mennyire leereszkedik Isten és milyen könyörületes tévedő teremtményeivel, hogy az emberekkel kötött szövetsége jeleként a felhőkbe helyezte a szép szivárványt!... Istennek az volt a szándéka, hogy ha a későbbi nemzedékek fiai megkérdezik, mit jelent az égen átívelő ragyogó szivárvány, szüleik mondják el az özönvíz történetét és azt, hogy a Magasságos Isten hajlította meg az ívét és helyezte a felhőkbe annak biztosítékaként, hogy a víz soha többet nem fogja elárasztani a földet” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*. Budapest, 1993, Advent Kiadó, 76-77. o.).

Nekünk, hetednapos adventistáknak a Biblia marad a hit alapvető kijelentése. Azt a világképet, „szűrőt” tanítja, amelyen keresztül kell néznünk és megértenünk a világot, ami időnként félelmetes és bonyolult. A Szentírás képezi a keretet, aminek segítségével jobban megérthetjük a bennünket körülvevő valóságot, azt, aminek mi is a részei vagyunk és ami gyakran zavarba ejt.

**Milyen igazságot közvetítenek a következő igeszakaszok? Hogyan segítenek megérteni a valóságot, amiben létezünk? Préd 9:7; Mk 13:7; Róm 5:8; 8:28; Ef 6:12; Jel 20:5-6**

---

Hetednapos adventistaként fontos erősen ragaszkodni a Biblia tanításaihoz, amelyekben Isten kinyilatkoztatta az embereknek az igazságot, sok mindenre magyarázatot adva, amit máskülönben nem tudnánk vagy nem értenénk. Ezért a keresztyén oktatásnak Isten Igéjén kell alapulnia, abban kell gyökereznie, el kell vetni minden olyan tanítást, ami azzal ellentétes.

**Nevezünk meg olyan bibliai tanításokat, amelyek ellentétben állnak emberi elgondolásokkal! Miért fontos hűségesen ragaszkodni Isten Igéjéhez?**

## IMÁDJUK A MEGVÁLTÓT!

A teremtés tana valóban alapvető a hitünk szempontjából, de nem áll egyedül, és különösen igaz ez az Újszövetségre. Gyakran jelenik meg együtt a megváltás tanával, méghozzá egészen összefonódva azzal. Ez pedig egyszerűen azért van így, mert a bűn és a halál világában a teremtés önmagában nem elég. Élünk, küzdünk és szenvedünk (mint mindenki), azután mi következik? Meghalunk, végső soron nagyjából úgy végezzük, mint az út mellett maradt állati tetemek. Mennyire lehet ez jó?

Világnézetünk szempontjából éppen ezért meghatározó a megváltás tana is, hiszen egész hitrendszerünk középpontjában a megfeszített és feltámadt Jézus Krisztus áll.

**Mit tudhatunk meg Jn 1:1-14 szakaszából arról, hogy kicsoda Jézus és mit tett értünk?**

---

Figyeljük meg az első angyal üzenetét! *„És egy másik angyalt láttam az ég közepén repülni, akinél az örökkévaló evangélium volt, és azt hirdette a föld lakosainak, minden nemzetségnek, törzsnek, nyelvnek és népnek, és hangozva ezt mondta: Féljétek Istent, és adjatok neki dicsőséget, mert eljött ítéletének órája, és imádjátok azt, aki teremtette a mennyet, a földet, a tengert és a vizek forrásait”* (Jel 14:6-7, ÚRK). Az „örökkévaló evangélium” közvetlenül kapcsolódik a Teremtő Istenhez. Mivel a bennünket megteremtő Isten az, aki emberi testben elhordozta bűneink büntetését, érthető, hogy miért szólít fel az Ige az imádatára. Ugyan mi más válthatna ki belőlünk, ha rádöbbenünk, hogy milyen valójában Isten?

Éppen ezért szükséges, hogy minden tanításunk előterében és középpontjában a megfeszített Krisztus álljon. A róla szóló tanítás része a második advent is, hiszen az első eljövétel a második nélkül nem jelentene igazi megoldást számunkra. Úgy is lehet érvelni a Szentírásból, hogy Krisztus első és második adventje egy eseménynek – a megváltásnak – két része.

**Időzzünk még annál a gondolatnál, hogy Isten, minden létező Teremtője (Jn 1:3) volt az, aki meghalt a kereszten értünk! Miért az a természetes válasz erre, ha egész lényünkkel imádjuk Őt?**

## ISTEN TÖRVÉNYE

Évekkel ezelőtt Franciaországban a halálbüntetés kérdéséről folyt a vita, hogy el kellene-e törölni. Az eltörlés szószólói felvették a kapcsolatot a híres francia íróval és filozófussal, Michel Foucault-val, és felkérték egy vezércikk megírására. Foucault azonban nemcsak a halálbüntetés eltörlése mellett érvelt, hanem az egész börtönrendszer megszüntetését és minden elítélt szabadon engedését támogatta. Miért? Azért, mert Michel Foucault minden erkölcsi alapon álló rendszert pusztán emberi kigondolásnak tekintett, olyan emberi szüleménynek, amit a hatalmon lévők állítottak fel azért, hogy uralmuk alatt tarthassák a tömegeket. Ebből kiindulva gondolta, hogy nincs valószínűség az erkölcsi törvényeknek. Foucault álláspontja szélsőséges, de egy olyan problémának a logikus folyamánya, ami valójában nem újkeletű. Évezredekkel ezelőtt Mózesnek is dolga akadt ezzel a kérdéssel: „*Ne tegyetek úgy ott, ahogy most mi teszünk itt: mindenki úgy, ahogy neki jónak tetszik*” (5Móz 12:8, ÚRK; lásd még Bír 17:6; Péld 12:14). Viszont ha nem jó azt tenni, ami csak a mi szemünkben helyes – hiszen nem vagyunk igazak, szentek és nem látunk eléggé objektívan ahhoz, hogy tudjuk, erkölcsileg mi a helyes –, akkor honnan tudhatjuk, mit kell tennünk? A válasz természetesen az, hogy a bennünket megteremtő Úr erkölcsi szabályrendszer is adott, hogy aszerint éljünk. A mi meglátásunk talán nem helyes, de az Úr é mindíg az.

**Mit tudhatunk meg az erkölcsös viselkedésről a következő igékből?  
5Móz 6:5; Mk 12:29-31; Jel 14:12**

Amennyiben a megváltást a keresztény világkép központi elemeként fogadjuk el, akkor (amint az előző héten is láttuk) Isten törvényének, a Tízparancsoltnak is központi a szerepe. Végére is ugyan mitől vált meg bennünket Isten, ha nem a büntől, ami törvényszegés (Róm 3:20)? Az evangélium valójában érthetetlen volna Isten törvénye nélkül. Ez az egyik oka annak, hogy tudjuk: a törvény továbbra is, ránk nézve is kötelező érvényű, még ha nem is képes megmenteni. (Éppen ezért van szükségünk az evangéliumra.) Az adventista oktatásnak tehát hangsúlyoznia kell azt, amit Ellen White a törvény örökérvényűségének nevezett (lásd *A nagy küzdelem*. Budapest, 2013, Advent Kiadó, 59. o.), és ebben benne van a szombat is. Az oktatás segít helyreállítani bennünk Isten képét, amennyire ez lehetséges ebben az életben. Éppen ezért Krisztus példájának a fényében magasra kell emelni Isten törvényét, hiszen ez az erkölcsi törvénygyűjtemény mutatja be, hogy valójában mi a helyes Isten szemében.

## TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA:

„A nevelés igazi célja: visszaállítani Isten képét a lélekben” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*. Budapest, 1993, Advent Kiadó, 556. o.). Erre gondolva érthető, hogy miért létfontosságú a komoly keresztény világkép az adventista oktatásban. Hiszen amint korábban is megállapítottuk, az oktatás önmagában nem szükségképpen jó. Lehetnek művelt, sőt magasan képzett emberek, akik a Biblia elveivel ellentétes nézeteket és hozzáállást sajátítottak el. Ezért van az, hogy a keresztény világnézet alapján kell állnia a hetednapi adventista oktatási rendszernek. Ez pedig azt jelenti, hogy ebből a nézőpontból kell tanítani az oktatás minden területén, legyen az természettudomány, történelem, erkölcs, kultúra stb., nem pedig ezzel ellentétesen vagy ezt figyelmen kívül hagyva. Hiszen amint korábban is leszögeztük, de érdemes megismételni: semleges nézőpont nem létezik. Az ember az egész életet, az egész valóságot a világnézete szűrőin át nézve vizsgálja, akár alaposan és rendszeresen tanulmányozta azt a világnézetet, akár nem. Ezért olyan fontos, hogy a hetednapi adventista oktatás alapja a bibliai világkép legyen.

## BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

- 1) Milyen történelmi példákat találunk arra, amikor az egész oktatási rendszer kifejezetten ártalmas volt (vagy talán még most is az)? Soroljunk fel néhányat! Mit tanítottak a diákoknak? Mi a tanulság ezekből az esetekből? Hogyan védhetjük meg a saját oktatási rendszerünket az efféle káros hatásoktól?
- 2) Az e heti tanulmány a keresztény világkép néhány fő pontját tekintette át: Isten léte, a teremtés, a Biblia, a megváltási terv és Isten törvénye. A teljesszű keresztény világképnek még mely fontos elemeit kell megemlíteni?
- 3) Rousseau, a 18. századi gondolkodó írta: „Ó lelkiismeret! Lelkiismeret! Te isteni ösztön, a tudatlanok és korlátoltak biztos vezetője, bár intelligens és szabad vagy, a jó és a rossz tévedhetetlen bírójá, aki hasonlónak teszed az embert az Istenséghez.” Mi helyes és mi nem a szavaiban?
- 4) Térjünk vissza Ellen White kijelentéséhez! „A nevelés igazi célja: visszaállítani Isten képét a lélekben.” Mit jelent ez? Az adventista oktatásnak tehát miért kell jelentős mértékben különböznie attól, ahogyan a világ nagy része tekint az oktatásra?

TÚRMEZEI ERZSÉBET:

## MÉRLEGEN

Isteni mérlegére tette  
egész életem:  
szolgálatom, szeretetem,  
bizonyágtételem...,  
és megremegtetett a félelem,  
arcom fakóra vált...,  
mert az én Uram engem  
„megmért, és könnyűnek talált”,  
„megmért, és könnyűnek talált”.  
Aztán – egy vércsepp hullt a serpenyőbe,  
és az egyensúly helyreállt.  
Ítéletet vártam, halált,  
s kegyelmet kaptam, életet!  
Meváltóm, azt az értem hullott,  
csodatevő, drága vércseppet  
hogyan köszönjem meg Neked?